

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות לשולחן שבת משפטים

מיוחד במינו!!

"ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם" [כ"א, א]

מפרש רש"י - "לפניהם" ולא לפני גויים.

אותך משם ולהביא לך ממון רב. כל רצוני הוא להעריך אותך בפני עצמך, עזבתי את כל הבחורים וחפצתי בך כי ראיתי את התמדתך וחשקך הגדול בתורה!"

ה'קרבן נתנאל' - מספר על עשיר שרצה להשיא את ביתו לתלמיד חכם, הוא מאוד רצה בבחור כזה שגר בעירו אך הבעיה הייתה שבני עירו היו שקועים מאוד בענייני העולם הזה ואינם רוצים ללמוד מהבוקר עד הערב.

מסבירים חז"ל - כך הוא אצל הקב"ה. התורה הקדושה היא הבת של ה' יתברך, הוא חיפש אומה שיוכל הוא להשיאה אל התורה הקדושה, ומכל האומות לא ראה הגונים וראויים כמו עם ישראל. ואכן כאשר נגלה הקב"ה לעם ישראל ונתן להם את התורה הקדושה, אמרו: "נעשה ונשמע". ופעמים שהאדם אומר לעצמו: 'מה ייקרה? נוריד מצוה פלונית או נלמד פחות, נוריד קצת מעול התורה והמצוות, ואדרבה לעומת שאר אומות העולם אנו נחשבים לצדיקים גמורים', וכן על זה הדרך... על כך משיב הקב"ה ואומר לעם ישראל: אין רצוני להעריך אתכם כפי שאר אומות העולם, כי אם הייתי חפץ בהם הייתי נותן להם את התורה. והסיבה שחפצתי בכם, היא שאין לכם ערך ודמיון לשאר אומות העולם. זו כוונתו של רש"י: "לפניהם" ולא לפני גויים' שאל לו לאדם להעריך את עצמו כפי שאר אומות העולם אלא דווקא "לפניהם" כפי המיוחדות והייחודיות שיש לו לעם ישראל..

ראה כך העשיר, ויצא לחפש מחוץ לעיר את זיווגה של בתו. נכנס אל ראש ישיבה אחד, וסיפר לו שהוא מחפש בחור תלמיד חכם אמיתי שראשו ורובו שקוע אך ורק בלימוד תורה. הרב מיד הראה לו את השפיץ של הישיבה, ואמר לו: "זה מה שאתה מחפש לביתך". ראש הישיבה אף דיבר עם הבחור והסביר לו שיש כאן עשיר אשר מחפש לבתו אדם שלומד יומם ולילה, וכל מחסורו יהיה עליו. אותו בחור הסכים לתנאים, ומיד ניגש העשיר לשידוך. העשיר הדגיש שוב לבחור שהוא עשיר גדול, וגם אם יהיה לו צורך לטפל בבניו אין הוא צריך לדאוג לכך כלל הואיל וכל מחסורו יהיה עליו... ואכן בתוך זמן מה נשברה הצלחת.

זו הכוונה "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש" שלא תעריכו את עצמיכם כפי שאר אומות העולם הואיל ויש לעם ישראל שבה ומעלה יותר מהם, שאתם "ממלכת כהנים וגוי קדוש"!

לאחר הנישואין הבחור ישב ולמד כפי מה שסוכם עמו. והנה באה אליו רעייתו ואמרה לו: "אין דרך העולם להניח את האישה וללמוד יומם ולילה, ביום תלמד ובלילה תהיה עמי בבית". הבין הוא לרחשי ליבה, ובלילות היה מטייל עימה. אט אט שכנעה ופיתתה אותו שיהיה עימה גם כמה שעות ביום.

וכאן נשאלת השאלה האם האדם מרגיש "ממלכת כהנים וגוי קדוש" או שעדיין מחשיב הוא את עצמו כמו כולם?.. אוילו לאיש היהודי אשר מחשיב את עצמו כאחד האדם ואינו מודע לכלים ולעוצמות אשר שוכנים בקרבו..

חמיו ששם לב לשינוי הפתאומי החל אצל חתנו, פנה אליו ואמר לו: "עזבתי את בני עירי למקום אחר בשביל להביא ממרחקים אחד שלומד תורה. והואיל וראיתי את חשקך בתורה, נתתי את בתי לך. והנה, עתה אני רואה שהנך עתה חיי עולם הבא ומתעסק בדברי הבאי ובדברים בטלים..!!" ענה לו החתן: "גם אם עתה תעריך אותי לפני בני עירך, אצא אני לפני בני עירך חשקן גדול בתורה".

יהי רצון שיקויים בנו מה שנאמר בישעיה הנביא [מ"ט, ג] "ישראל אשר בך אתפאר."

השיב לו חמיו: "אין רצוני להעריך אותך לפני בני עירי, ואילו הייתי חפץ בהם לא הייתי נוסע למרחקים בשביל להביא

שבת שלום ומבורך!!!

בס"ד בקרוב עומד לצאת לאור הספר "מתיקות ועריבות התורה" חלק שלישי - על חמישה חמשי תורה ומועדים, בתוספת פניני היאור החיים" הקדוש.

למנוינים לתרום להוצאת הספר ולהקדים לעילוי נשמת וכדו' יפנו לפי 052-7151420



ח"ל ה"פלא יועץ": רבה טובת הדפוס בעולם אשר על ידה יגדיל תורה ויפוצו מעינותיה חוצה והנה מאחר שעל הרוב קצור קצרה יד החכמים מלהדפיס ספריהם ומכתתים רגליהם מעיר לעיר ללקט כסף כדי להדפיס וראוי לעשירים עם אלקי אברהם לפתח ידיהם אליהם בעין יפה ובוה חלק כחלק יאכלו עם החכם כי בעל החכמה בעל הכסף [סחלת ז י"ב] וחכל לפי מה שהוא הספר ולפי מה שהוא נצרך לרבים ולפי התועלת הנמשך ממנו לעבודת השם יתברך ודייק תמצא קל ותשכח שכמעט אין כסף שיחא נחשב למצוה רבה כוו שכל הוצאה של מצוה היא לשעתו מתחיל במצוה וגומרה אבל זה הנותן לצורך הדפוס צדקתו עומדת לעד לדור דורים והוא מזכה את הרבים זכות הרבים תלוי בו וילך לפניו ולאחריו צדקו אשריו מה טוב חלקו קנה שם טוב קנה לו דברי תורה קנה לו חיי העולם הבא וגם העולם הזה כסף כסף רבה...

פניני "אור החיים" הקדוש

לדבינו הקדוש רבי חיים ב"ר משה בן עטר זיע"א

"כי תקנה עבד עברי" [כ"א, ב']

והסיבה שנקרא ישראל "עברי" - הואיל ולא רצתה התורה שיהיה שם של עבדות על ישראל. ועוד ש"עברי" הוא מלשון עובר מן העולם, שאותו ישראל הנמכר לעבד הוא "עברי" שנמכר לזמן מסוים, והוא אינו עבד ממש הואיל והוא עבדו של הקב"ה. ועוד רמז במילה "עברי" שהסיבה לכך שנמכר היא בגלל שהוא "עברי" שעבר על מצוות התורה, ואילולי שעבר על מצוות התורה לא היה נמכר. כמו כן גם אם הוא מכר את עצמו, הוא הגיע לידי כך שמכר את עצמו בגלל שעבר על מצוות התורה הקדושה.
הרי לנו עד כמה חס ה' יתברך על ישראל הנמכר לעבד, עד כדי כך שנקרא "עברי" ולא ישראל. ולמרות שהוא האשם במכירתו שעבר על דברי תורה, עדיין רחמי הקב"ה עליו..

שואל ה"אור החיים" הקדוש - הרי כאשר אדם בא לקנות עבד לעצמו, הוא עדיין אינו עבד, רק לאחר הקנייה הוא עבד ואם כן היה לפסוק לכתוב: 'כי תקנה עברי עבד' שראשונה הוא עברי ולאחר הקנייה נהיה עבד?
עוד צריך להבין - מדוע נאמר בפסוק על אדם שקונה ישראל לעבד "עברי", היה נראה יותר לכתוב: 'כי תקנה עבד ישראל'?
מסביר ה"אור החיים" הקדוש - הפסוק בא לומר לנו שכאשר יש לפני האדם שבא לקנות, עבד עברי ועבד כנעני, ראשונה עליו לקנות את הישראל ולא יאמר לעצמו מדוע לא אקנה עבד כנעני שהוא יישאר לי עבד עולם, אלא יקנה את הישראל למרות שנמכר רק לשש שנים. וכך זה רמז בפסוק: "כי תקנה" שאם תרצה לקנות "עבד", תקדים לקנות "עברי".

פניני האלשיך הקדוש

לדבינו הקדוש רבי משה ב"ר חיים אלשיך זיע"א

מאת הרב אלחנן ראובן שליט"א

ממונו "אם ימצא הגנב ישלם שנים" כלומר יחפש את הגנב הוא העבירה שגרמה לו להפסיד את הממון, ואז אם מצא ושב בתשובה ישלם לו ה' שניים ממה שהיה לו. אך "אם לא ימצא הגנב, ונקרב בעל הבית אל האלוקים" אם ראה שלא מצא העוון יתלה בביטול תורה היא הקירבה אל בית ה' בארבע אמות של הלכה, ובתנאי "אם לא שלח ידו במלאכת רעהו" שלא עבר על גזילה או גניבה וכיוצא שאם כן כבר נמצא הגנב.

"כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור וגונב מבית האיש, אם ימצא הגנב ישלם שנים. אם לא ימצא הגנב ונקרב בעל הבית אל האלוקים אם לא שלח ידו במלאכת רעהו"
מסביר האלשיך הקדוש - רמזה התורה לעשיר, והוא "כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור" היינו אם נתן ה' לאדם הנקרא רעהו כסף או כלים יקרים אינם אלא לשמור ומידו יקבלו העניינים, שחלקם נתן ה' לו כדי שבכך שיתן להם יזכה במצוה זו לחיי העולם הבא. אומנם "וגונב מבית האיש" אם ראה כי הפסיד כל

מדרשי הז"ל...

"מכשפה לא תחיה" [כ"ב, יז']

עוד מספרת הגמ' על רב שאמר לרבי שהיה ערבי אחד שלקח חרב וחתך בו את הגמל שלו אברים אברים, אחר כך לקח פעמון וקשקש בו ומיד נעמד הגמל. אמר לו ר' חייא מכיוון שלא ראית כתמי דם ולכלוך של הגמל על הריצפה, דע לך שהכל היה אחיזת עיניים והוא לא הרג באמת את הגמל, וישנם אנשים אשר נראים כאילו עושים פלאות ובאמת אינם עושים כלום...

הגמ' בסנהדרין [טז] מספרת על אישה אחת שהתכופפה בשביל לקחת עפר מתחת רגליו של ר' חנינא, כדי לעשות בו כשפים. אמר לה ר' חנינא: אם תצליחי לעשות בי כישוף, עשי לי, אך דעי לך שאיני מאמין בזה כי "אין עוד מלבדו" ואם אין הקב"ה רוצה בזה, לא תוכלי להרע לי. ואם תצליחי לעשות לי כישוף, אני מאמין שזה הגיע מאת ה' יתברך ואני אסבול ואקבל.

פנינים ממה"ס "זרע שמשון" ו"תולדות שמשון"

חלק א'

לדבינו הקדוש ר' שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זיע"א

על - פרקי אבות

"אין בור ירא חטא" הואיל ואותו איש שבא להכעיס את הלל היה 'בור' וחשב שמאז חטא האדם הראשון התקלקל הצלם אלוקים מעל פני האדם, ולכן ראשם של הבבלים השתנה. על כך השיב הלל לאותו איש שאין זה נכון, ואם באמת הצלם אלוקים השתנה מעל פניו של האדם, הוא לא היה מיוחד מלחטוא ["אין בור ירא חטא"] והסיבה לכך שראשם של הבבלים אינו עגול, היא בגלל המיילדות שאינן פיקחות.
המשך הלל ואמר: "ואין עם הארץ חסיד" הוא קרא לאותו איש שניסה להכעיסו - "עם הארץ" הואיל וחשב שהעולם נברא בשם אלוקים והנשיאות ראויה לשמאי [שורשם של שמאי היה מהגבורה] שהיו בעלי פלוגתא של הלל. ולפי דברי אותו איש אין לנהוג חסד בעולם הזה, וא"כ לא יהיה מי שיקרא חסיד לכן אמר עליו "ואין עם הארץ חסיד".

הגמ' מסכת שבת [לא] מספרת על שני בני אדם אשר אמרו מי ילך להכעיס את הלל, הלך אחד מהם וניסה להכעיס את הלל אך ללא הצלחה.

אחת מהשאלות ששאל את הלל: מדוע ראשן של הבבליים אינם עגולים אלא נראים כמעוכים? השיב לו הלל: הואיל והמיילדות הם אינן פיקחות ולא מיילדות כמו שצריך ולכן הם נולדים בצורה כזאת שראשם נראה מעוך.

כותב בעל ה"זרע שמשון" שזו הסיבה שאמר כאן הלל

המשך אי"ה' בשמוע האב...

יהי רצון שזכותו של בעל ה"זרע שמשון" ו"תולדות שמשון" תעמוד לחיים ברוך בן שרה פעשא לברכה והצלחה בכל העניינים.

שערי הלכה

זמן תפילת שחרית

מאת הרב ינון ראובן שליט"א

מכיון שלכתחילה זמן הנחת תפילין, וכן זמן ק"ש לכתחילה הוא משיכיר את חברו הרגיל עימו במרחק של ד' אמות וזמנו מאוחר יותר מזמן עלות השחר והאיר פני המזרח, ולכן אם הניח את התפילין קודם זמנם יש להזהר לא לברך עליהם אלא יניחם בלא ברכה, וכשיגיע זמנם יושמש בהם ויברך. ולגבי קריאת שמע ג"כ לא יצא יד"ח אפילו בדיעבד אם קראה קודם שהגיע זמנה דהיינו משיכיר את חברו אם הוא רגיל לעשות כך (דהיינו פעם בחודש) וצריך לחזור ולקרוא שוב בזמנה, ורק באינו רגיל לעשות כך יצא יד"ח בדיעבד (משנ"ב ס' פט' סק' ד').

ומקור הדברים ובאורם הוא - א. זמן ק"ש לכתחילה הוא משיירה את חברו שרגיל עימו קצת ממרחק ד' אמות ויכירו (ש"ע ס' נח' ס' א') וקבעו זמן זה אע"פ שכתוב "ובקומך" דהיינו בשעה שקמים וקצת אנשים קמים ממיטתם משעלה עמוד השחר ומהתורה זה נחשב זמנה, מ"מ כיון שרובא דאנשי לא קמים עד שעה שמכיר את חברו, ועוד שקבעו לקרות פרשת ציצית שכתוב בה וראיתם אותו לכן קבעו חכמים זמנה משיכיר בין תכלת ללבן וזה הזמן משיכיר את חברו (משנ"ב שם סק' ב') **ובדיעבד** - אם קראה משעלה עמוד השחר אע"פ שלא היה אנוס יצא בדיעבד (ש"ע ס' נח' ס' ד') דבדיעבד העמידוהו על דין תורה שנקרא זמן קימה כי קצת אנשים קמים בעמוד השחר, ודוקא כשלא רגיל לעשות כך דהיינו שקרא באקראי בעלמא דהיינו פעם אחת בחודש, אז יוצא בדיעבד, אבל אם רגיל לקרות בשעה זו אמרו חכמים שלא יוצא אפילו בדיעבד וצריך לחזור ולקרוא, א"כ הוא שעת הדחק שאז יוצא יד"ח אפילו ברגיל לעשות כך כי מה יכול לעשות (משנ"ב שם סק' יט').

ב. **זמן הנחת תפילין בבוקר** הוא משיירה את חברו הרגיל עימו קצת ממרחק ד' אמות ויכירו (ש"ע ס' ל' ס' א') משום שקודם לכן חיישין שמו יישן בהם, ולכן נחשב כליה לענין תפילין (משנ"ב שם סק' א'). במקרה שרוצה לצאת לדרך בהשכמה וקשה לו להניח התפילין אח"כ מפני הקור וכדו' יכול להניחם קודם שיצא אפילו קודם עמוד השחר, מכיון שקי"ל שלילה הוא זמן תפילין (רק חיישין שמו יישן בהם) וכאן אין חשש שישן כי השכים ויצא לדרך ברגליו או ברוכב, ומ"מ לא יברך עליהם בשעה שמניחם דאע"ג שהתירו להניח תפילין כי הוא זמנם וגם אין חשש שישן, מ"מ לא רצו לתקן ברכה ולומר "וציונו" קודם שיגיע הזמן שקבעו להניחם, ולכן יניחם בלא ברכה וכשיגיע הזמן יושמש בהם ויברך. (ש"ע ס' ל' ס' א' וג', ומשנ"ב שם) ואם קדם ובירך עליהם בליה, לא יחזור לברך עליהם כשיגיע זמנם (משנ"ב שם סק' יג').

ג. הזמן שעלה עמוד השחר והאיר פני המזרח, הוא קודם לזמן משיירה את חברו הרגיל עימו בריחוק ד' אמות (משנ"ב ס' נח' סק' יח', וס' פט' סק' ד'). **ועל כן לכתחילה מצוה מן המובחר לכו"ע, להתפלל שמונה עשרה רק בנץ החמה ולא קודם לכן, וגם לנוהגים להקל להתפלל קודם הנץ מ"מ לא יתפלל קודם שיגיע זמן ק"ש דהיינו משיכיר את חברו הרגיל עימו ממרחק ד' אמות** (שהרי נוהגים כל אחד ואחד מישראל לסמוך גאולה לתפילה ואם התפלל תיכף משעלה עמודה"ש והאיר פני המזרח, עדיין לא יוכל לקרוא ק"ש וברכותיה. **ועוד** לדעת השו"ע ורוב הפוסקים לכתחילה אין להתפלל משעלה עמוד השחר והאיר פני המזרח, אלא רק בדיעבד יצא יד"ח. באוה"ל ס' פט' ד"ה יצא).

א. **מצוה מן המובחר לקרוא קריאת שמע של שחרית קודם הנץ החמה מעט** (וזמן ק"ש שחרית הוא משיירה את חברו הרגיל עמו קצת, בריחוק ארבע אמות ויכירו כמבואר בשו"ע ס' נח' ס' א', וזמן זה מאוחר יותר מזמן עלות השחר והאיר פני המזרח, משנ"ב ס' פט' סק' ד' בשם האחרונים) **כדי שיתחיל להתפלל תפילת שמונה עשרה עם הנץ החמה לפי שיעקר מצוותה להתחיל בנץ החמה כדכתיב (תהלים עב, ה) "ויראוך עם שמש" (ש"ע ס' נח' ס' א' וס' פט' ס' א') והו' מנהג "ותיקין", ופרש"י בברכות נו. שהם אנשים ענווים המוחכבים את המצוות ומקדימים ומחזרים לעשות כל דבר בזמנו ומצוותו, ואע"פ שזמן תפילת שחרית מתחיל כבר משעה שעלה עמוד השחר והאיר כל פני המזרח שהרי תפילת שחרית נתקנה כנגד תמיד של שחר ומאז הוא זמנו, מ"מ עיקר מצוותה הוא בנץ החמה כדכ" "ויראוך עם שמש", כמבואר בטושו"ע ס' פט' ובראשונים שם).**

ב. **מי שהקדים והתפלל תפילת שמונה עשרה קודם הנץ, משעלה עמוד השחר** (שמתחיל השחר להבריק במקצתו מעט מעט, משנ"ב שם סק' ב') **והאיר פני כל המזרח יצא בדיעבד** (משום שמאז הוא כבר זמנו) **וכן אם הוא שעת הדחק כשאינו יכול להתפלל בנץ החמה או לאחר מכן כגון שצריך להשכים לצאת לדרך ואין השיירה מומתנה לו או שאר דוחק ואונס, וכמבואר בס' פט' ס' ח' שאז מותר לו לכתחילה להתפלל משעלה עמוד השחר והאיר פני המזרח (ש"ע ס' פט' ס' א'), משנ"ב שם סק' ד').**

עמוד השחר נקרא מה שמתחיל האור להתנוצץ מצד המזרח קודם הנץ החמה כשעה וחומש שעה (72 דקות), באוה"ל ס' פט' ס' א' ד"ה ואם, הליכ"ע (ח"א עמ' מה') **שו"ת אול"צ** (ח"ב עמ' נג').

כתבו הפוסקים דכל מה שיוצא בדיעבד אם התפלל מעלות השחר, וכן מה שהתירו להתפלל לכתחילה בשעת הדחק כגון ביוצא לדרך דלעיל, זה דוקא בהתפלל אחר עלות השחר והאיר פני המזרח, אם אך התפלל אחר עמוד השחר קודם שהאיר פני המזרח אלא רק הבריק השחר כנקודה, לא יצא אפילו בדיעבד משום שהוא עדיין בכלל לילה עד שיאיר המזרח (כך משמעות השו"ע ס' פט' ס' א', ר' ירוחם, א"ר, מטה יהודה, הגר"א בשנות אליהו, משנ"ב שם סק' ב') ובאוה"ל (שם ד"ה ואם התפלל). **וזה שלא כדעת המג"א שם סק' ג' והפ"ח** שסוברים שאם התפלל משעלה עמוד השחר אפילו קודם שהאיר המזרח יצא בדיעבד משום שנחשב כיום.

ומחלוקת זו, של הפוסקים מתי נחשב יום האם מעלות השחר או דוקא אחר שהאיר המזרח, היא מחלוקת בכל המצוות שבתורה שמצוותם ביום, מומתי נחשב יום. **ולכן מכריע באוה"ל** שבדאי יש לחוש לכל הפוסקים הנ"ל שיום נחשב רק אחר שהאיר המזרח ולכן בדבר שמצוותו ביום ועשאו קודם שהאיר המזרח יחזור ויעשהו אחר שיאיר המזרח.

ולענין תפילה מכריע באוה"ל כהפמ"ג, שאם אינו שעת הדחק אז גם בדיעבד צריך לחזור ולהתפלל שוב אחר שהאיר המזרח, ואם הוא שעת הדחק לכתחילה ג"כ צריך להזהר בזה להתפלל רק אחר שהאיר פני המזרח, אך בדיעבד כשכבר התפלל אפשר שיש לסמוך על המג"א ופר"ח ופמ"ג שלא לחזור להתפלל שוב משום חשש ברכה לבטלה, ונשאר בצ"ע).

ג. **כל האמור לעיל שיוצא יד"ח בדיעבד אם התפלל משעלה עמוד השחר והאיר פני המזרח, הוא רק לענין מצוות תפילה (תפילת שמונה עשרה) שיצא יד"ח דבדיעבד זה זמנה, אולם לענין הנחת תפילין וקריאת שמע צריך להזהר בעוד כמה הלכות,**

הלכה למעשה...

מאת הרב מנשה מורנו שליט"א

הנחלים למטה או שמצמיד המכסה לפתח הקופסה ומשאיר חריץ קטן שיצאו הנחלים (שו"ע ש"ט, א ומשנ"ב סק"ב) אמנם את הנחל הנמצא מעל למאכל לדוגמה מעל התירס או הזיתים, מותר לשפוך לחוץ כיון שאינם חשובים מעורבבים עם האוכל (שמקום התערובת הוא המקום בו יש גם אוכל וגם משקה) ולכן מותר להוציא נחלים אלו בכל אופן (כל זה דינא דגמרא שבת קמ. ונפסק בשו"ע ש"ט, ד). ולהו' ידוע שאפילו מכניס ידו תוך קופסת הזיתים, ולהגביה למספר שניות כך שהטיפות ירדו פנימה, גם כן עושה איסור, מפני שעשה מידו כלי ונמצא בורר בכלי (הגריש"א הובאו דברי בספר איל משולש) אך מותר לקחת מיד בלי להמתין לטיפות שירדו, בין בידו בין בכף. ואפילו אם לוקח במזלג אם אין לפניו כלי אחר ג"כ מותר לכו"ע (כמבואר כ"ז בשו"ע ש"ט, ח ביותר מה ובביאוה"ל ד"ה אע"פ).

האם מותר לקחת זיתים, תירס, טונה ומלפפון חמוץ מתוך מימיהם בשבת?

יש לדעת שחלקים קטנים הנתונים תוך נחל (מים, חמוץ או שמן) חשובים תערובת אוכל ופסולת. אולם דבר גדול הנתון בתוך נחל אינו חשוב תערובת, מפני שניכר ועומד במקומו, ואין בו איסור בורה. הגבול של דבר גדול הוא מה שגדול יותר מאגוז, ופחות מזה הרי זו תערובת (שביתת השבת בורר באר רחובות כה, קצוה"ש בבדה"ש קכה, ד חו"ע שבת ד עמר ל, שש"כ פ"ג) לכן במלפפון חמוץ מותר לסנו המים מהם בכל אופן, אך סינון זיתים טונה ותירס אסור משום בורה. ובכל אופן שעושה ע"י כלי אסור. לדוגמה ע"י כף מחוררת או מזלג או אפילו כף שמצמידה לשולי הקופסה שע"י זרדו

משכן הבית היהודי



חלק א'

מאת הרב אברהם שהרבני שליט"א

השמחה היא חיבור

שוכחים שבכל בית מורכב גם מ'יחידים', והם לא אחד גמור אלא אחד שהם שניים! החתן והכלה שונים זה מזו – בהבדלים שבין גבר ואשה, ברקע החברתי והמשפחתי השונה ובעיקר באופי הייחודי לכל אחד מהם – ולכן החיבור ביניהם אינו פשוט והוא מלווה קשיים וחששות.

רק שמחת הנישואין – מאפשרת להתגבר על הקשיים, להשתחרר מהחששות ולהגמיש את הגבולות האישיים עד גישור על הפערים והגעה לאחדות אמיתית.

בחיים המשותפים חווים גם תקופות של 'דינים' ומשבר, בחיכוכים בין בני הזוג או בסתם קשיים במהלך החיים. ובכלל, כתוב שעל האיש להמתיק את דיני אשתו – להפיג את כעסה, חששותיה ומתחיה.

פאסק אי"ר' פאסוק פבא...

יסוד חיי הנישואין הוא שמחה: הם מתחילים בשמחת החתונה, בה מצוה גדולה לשמח חתן וכלה ושבע הברכות גדושות בבקשות ואיחולי שמחה; הם מתבססים על מצות "ושמח את אשתו" בשנה הראשונה (ובסגנון בדיחה מפורסמת: 'בשנה הראשונה תתאמץ לשמח את אשתך'. 'ומה אחר כך?' 'אחר כך כבר תתרגל...') וגם תכלית הנישואין, העמדת דורות מבורכים, מלווה ותלויה בשמחת ההורים – "אם הבנים שמחה".

חשוב לזכור את דבריו של רבי שמשון פינקוס זצוק"ל שאומר כתוב בתהילים (פס' ט): "ה' מושיב יחידים 'ביתה'..." האחדות היא דבר גדול, אך פעמים שוכחים שבפועל נמצאים כאן שניים.

הרב אברהם שהרבני שליט"א יו"ר מרכז "בית יהודי" - ליוצרי ותגובות 058-7211235

מאת הרב אבישי ח. שליט"א

הורים שואלים...



הנה מבואר שכל דבר שעיקר ייעודו הוא לאכילה, אסור לסחור בו, וממילא אסור לקנותו, ולכן כתב בשו"ת חסד לאברהם (להגאון רבי אברהם אלקלעי) שאסור לגדל ארנבות חיים בבית להנאה או בכדי להוציא מהם ולדות או בשביל העורות, שהרי בוודאי רוב הארנבות בעולם, מגדלים אותם לצורך אכילה. וכן פסק הגאון רבי עבדאללה סומך זצ"ל מבבל, בספרו זבחי צדק, וכן כתבו עוד פוסקים, והביא דבריהם להלכה מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל. וכן הדין לעניין דגים, שכל שרובם מיועדים לצורך אכילה, אסור לסחור בהם, ולכן אסור לגדל בבית דגים כאלה, אף על פי שמגדלים לנו, אבל באמת רוב סוגי הדגים שנמכרים לנו, אין דרך לאכלם כלל, ולפיכך נראה שמותר מן הדין לגדלם. וכן כתבו הפוסקים לגבי עופות המדברים (תוכי מדבר) ושאר ציפורי נוי, שאין הדרך לאכלם כלל, מותר לסחור בהם ולגדלם ואין בכך חשש איסור כלל. אדם המגדל בביתו בעלי חיים (בהיתר), עליו להישמר מאד מאד, שלא לגרום להם שום צער. ומלבד העוון הגדול בצער בעלי חיים, עוד שעוון זה עלול להביא על האדם גזירות קשות.

הרב אבישי ח. יו"ר מרכז צמיחה לשאלות | הערות - משרד 02-6-30-70-90 | mta665417@gmail.com

אלהיו מושקוביץ מרמות ירושלים

שואל: הבן שלי מאוד אוהב חיות. איזה חיות מותר לגדל ואיזה אסור לגדל?

במשנה במסכת שביעית (פ"ג) שנינו, "אין עושים סחורות בנבלות וטרפות, שקצים ורמשים". כלומר, כל הדברים האסורים באכילה מן התורה, אף על פי שמותרים בהנאה, (כגון נבלה של בהמה שמתה בלא שחיטה, שבשרה אסור באכילה, אבל הוא מותר בהנאה, כגון ליהנות מעור הבהמה וכדומה), אסור לעשות בהן סחורה, דהיינו למכרם לאחר, וכמו כן אסור לקנותם. ולפיכך אסור לאיש מירשאל לסחור בחזירים או בדגים טמאים וכיוצא בזה, אף על פי שמקפיד שלא למכרם אלא לגויים, ויש אומרים שאיסור זה הוא מן התורה ואף אם עבר כבר וקנה דברים האסורים, אסור למכרם לאחרים, אלא יש להפקירם לגמרי, אבל ציד צמד דגים טהורים, ועלו ברשתו גם דברים טמאים שלא בכונה, רשאי למכרם לאחרים. ולאור האמור נישג לנידון שלנו, האם מותר לקנות ולגדל בבית בעלי חיים כגון דגי נוי טמאים, ארנבות או תוכים וכדומה?

מבט להימים

כאשר יתבונן האדם במשפטי הקב"ה ייראה שהתורה הקדושה נותנת לאדם חזק וחוסן נפשי גם לאחר שחטא, וה' יתברך אף מתחשב במשפחתו של הרשע ומאריך אפו. ואין הקב"ה חפץ במות הרשע, כי אם משובו מדרכו הרעה ושב ורפה לו...

בא להימנע מקריאת המודעות בשבת.

"ואלה יעמדו על הברכה" אשר בזכותם עלון זה יוצא לאור:

לרפואה והצלחה:

רות בת סעידה, קרן עיישה בת רוחמה, יוהאן מרדכי בן דניאל מלכה, חיים בן בנייה, אילן בן נדרה, שולה חיה בת נדרה, שמואל בן חסיבה וב"ב, סיגל בת מרים, מיטל בת סיגל, אברהם בן שרה, משה חיים בן מרגו.

לעילוי נשמת:

יוסף דוד בן סעידה, יפה בת חנה, חסיבה בת שמחה, אורי בן נדרה, פנחס אליהו בן צבי גרשון, חיו - חיים בן מרים, אלגרה - אורלט בת שרה, שלום בן אסתר חיון, אורלט שמחה בת שרה, מתתיהו שמעון בן תמר.

ת.נ.צ.ב.ה.

קונה ספרי קודש ישנים וכן מכתבים מקוריים מגדולי ישראל. תשלום גבוה!

0527674348

אלתא סופרת - 050-9094047 בית וגן 42

מפגש הפסגה
הפסגה 10
קפה, משקאות, ממתקים, מתנות, לוטו, בלוניס ועוד..

מפגש ברזיל
ברזיל 2
קפה, משקאות, ממתקים, מתנות, לוטו, בלוניס, ארטיקים, גלידות ועוד..

העלון מוקדש להצלחה, לזיווג הגון, לזרע בר קיימא, ולהצלחת התורם ובני משפחתו ברוחניות ובגשמיות וכל מילי דמייטב.

פיסטוקס
בית הפסגה 37

צ'אבס
בשר • עופות • דגים
בית וגן הפסגה 10
02-6439131
מוקד הזמנות, והזמנות בווצאפ
050-260-3330

אליעזרא - אלקטרוניקה
פזאפנימ, נגנים, מלחמות ועוד...
רח' הפסגה - 45
0733134400 053-3188440

לעילוי נשמת:
ר' חיים יעקב בן ר' אלתר אהרון ומלכה ב"ר שלמה. ת.נ.צ.ב.ה.

נעלי קרן אור
נעליים לכל המשפחה
רח' הרב שלמה אלקבץ 4
גבעת שאול.
058-5777795

מ.מ. בניה ושיפוץ
שיפוץ כלליים

תפארת
רח' קריית משה 11
טל' למשלוחים: 02-5717813